

Haand paa en Maade, som ikke bliver den, vi dele, og vi skrive os derved den Indflydelse, vi kunde have paa at gennemføre Noget i denne Retning, som jeg dog tror nogenlunde stemmer med, hvad det store Flertal i Virkeligheden mener. Jeg tror altsaa ikke at tage feil, naar jeg siger, at den politiske Bevæggrund, som utvivlsomt er den egentlige Hovedårsag til det ærede Medlems stærke Modstand, virkelig i dette Tilfælde ikke er holdbar, og jeg tror ikke, at nogen Rigsdagsmand vilde møde nogen Behov for sine Velgere, hvis de erfarede, at han havde stemt for Gjennemførelsen af en i og for sig sund og god Reform, fordi den blev givet under et Ministerium, af hvilket han var en Modstander. Jeg tror tværtimod, navnlig paa saadanne Punkter, som i og for sig ikke have nogen som helst politisk Betydning, men som kun have en saadan Betydning, fordi man sætter dem i Forbindelse med den Minister, under hvis Departement det hører, og derved finder en Grund til at forkaste dem — jeg tror, at den overveiende Del af Folket med Glæde vil modtage enhver sund og god Reform, som kan komme istand ved Samarbejde af Folkethingets forskjellige Kræfter og derpaa kan modtages af Ministeren. Jeg tror derfor, at det politiske Hensyn virkelig Intet har at betyde overfor denne Sag.

Det ærede Medlem gik dernæst over til de saglige Grunde. Nu er det jo saa, at de Forslag, vi have optaget, dem har det ærede Medlem ogsaa selv optaget. Man kan altsaa i og for sig ikke egentlig anse dem for stabelige. Man udtalte imidlertid, at, naar han var gaaet ind paa dem alle, var det i Forventning om, at der fra vor Side skulde gives ham Kompensation, at vi skulde gaa ind paa visse Punkter, som han satte Pris paa; navnlig at han f. Ex. kun gik bort fra Oldnordisk, naar han ogsaa kunde faae Græsk udrangeret af den lærde Skoles Sag, og han udtalte da, at han og hans Meningsfæller havde været villige til et Kompromis, men at de ikke havde modtaget Noget som helst til Gjengjæld fra vor Side. Det ærede Medlem maa have en meget svag Gutmælselse eller det ærede Medlem maa være meget uvidende om, hvad der er foregaaet i Udvalget, thi det foreligger paa Tryk i det første Forslag, jeg tillod mig at fremsætte. Der var optaget en Bestemmelse om, at de to nederste Klasser skulde gjenoprettes — en Bestemmelse, som jeg satte megen Pris paa, og jeg tør sige, ligesaa megen som det ærede Medlem sætter paa at faae Græsk udelukket. Jeg anser det for stabeligt for Skolerne, at man har nedlagt dem; jeg anser det for gavnligt baade i demokratisk og pædagogisk Henseende at oprette dem igjen; men da vi ikke have opnaaet Samtykke dertil fra de Herrers Side, have vi frafaldet dette Punkt. Det er een Indrømmelse. Jeg skal fremdeles gjøre det ærede Medlem op-

mærksom paa — det staar ogsaa paa Tryk — at jeg for min Part havde ønsket, at man, naar man tog Latin og Mathematik op i de øverste Klasser, ogsaa skulde søie Noget til og ikke blive staaende ved, hvad der er bestemt for 4de Klasse, idet jeg f. Ex. hvad Mathematiken angik, ønskede noget Trigonometri medtaget, ligesom ogsaa det ærede Medlem for Slagelse (Dahl) ønskede noget Stereometri med; ligeledes ønskede jeg en noget fyldigere Læsning af latinske Forfattere, men ogsaa det er frafaldet. Jeg tror saaledes, det er fuldstændig urigtigt, naar det ærede Medlem siger, at vi ikke gjorde Indrømmelser. Nei, vi gik ganske simpelt ud fra, at skulde vi opnaa Noget, maatte man give efter paa mange Maader, og derved lykkedes det os ganske vist at indskrænke vort Forslag til disse faa Punkter, ligesom ogsaa at vinde Tilslutning fra forskjellige Sider. — Hvad Græsk angaar, vil jeg, foruden hvad der af den ærede Ordfører for vort Forslag (Brandes) blev udtalt, nemlig at det vilde være det Samme som, at hele Reformationen strændede, idet Kultusministeren jo erklærede, at han ikke kunde gaa ind derpaa, og at det altsaa var et Punkt, som man, hvis man overhovedet vilde høre Sagen frem nu, maatte frafalde, sige, at jeg tror, at det i og for sig er uantageligt; thi naar man udelukker Græsk fra Skolerne, vil det nødvendig medføre, at der kommer en Mængde andre Spørgsmaal frem. Det vil medføre for det Første efter min Formening, at man siger, at saa er Udbeligen temmelig overflødig, saa er det rigtigt at vende tilbage til den gamle ensartede Skole. Man vil fremdeles sige, at, naar en saa stor Tid, der anvendes til Græsk, gaar bort, vil det være naturligt og i sin Orden og rigtigt, at man gjør forskellige af de andre Sag mere fyldige, og saa komme vi jo ind paa de store Reformspørgsmaal. Det ærede Medlem har jo selv, hvis jeg ikke hukker feil, udtalt, at naar man udelukker Græsk, skulde man i en langt højere Grad dyrke Oldnordisk. Andre sige: Nei, udelukke vi Græsk, skal der i langt højere Grad dyrkes levende Sprog. Jeg vil sige, at udelukker man Græsk, skal der i en langt højere Grad dyrkes Historie, Literaturhistorie og almindelig Historie. Det vil altsaa vise sig, at dette Spørgsmaal om Udelukkelse af Græsk ingenlunde er saa uafhængigt, som det ser ud, men at det vil medføre, at man kommer ind paa de Spørgsmaal, om hvilke vi dog maa erkjende, at vi ikke kunne naae at løse dem. Jeg tror saaledes, at der ogsaa fra den Side er al mulig Grund til ikke at vedtage Forslaget om Udelukkelsen af Græsk. Hvad selve Betydningen af den græske Undervisning angaar, skal jeg ikke indlade mig paa den; thi jeg tror, at det, jeg har udtalt, er tilstrækkeligt til at vise, at paa dette Punkt af Sagen, ved den Reform, der her er Tale om, er dette at tage for Meget med. Det ærede Medlem sagde dernæst, at man vilde stramme Undervisningen op i de